د قرآن کریم)اسلامي امارت (پر بنسټ د افغانستان د جوړښت لنډیز

:د اسلامي امارت د جوړولو لپاره مور ته د الله تعالی له خوا چې کوم امر شوی دی، هغه دا دی

"او دا چې د دوی ترمنځ په هغه څه فیصله وکړه چې الله نازل کړي دي او د دوی د غوښتنو پیروي مه کوه، او له دوی څخه محتاط اوسه چې تا له ځینو هغو حکمونو څخه وا نه ړوي چې الله پر تا نازل کړي دي .نو که دوی مخ واړاوه، نو پوه شه چې الله غواړي دوی ته د ځینو ګناهونو په سزا کې مصیبت ورسوي؛ او یقیناً ډیر خلک نافرمان دي) ".المائده :۴۹(

مور به د الله تعالی د لارښوونو سره سم اسلامي دولت چلوو او د چا د خواهشاتو پیروي به نه کوو .د تمدن د دولسو)۱۲ (موضوعاتو په رڼا کې، مور به دا یو لومړنی حقیقي انځور وړاندې کړو چې اوس مهال هېواد څنګه جوړ کړو .مور د ۱۴۰۰ کاله وړاندې د اسلامي حکومتولۍ په اړه پوهېږو، خو په اوسني وخت کې به اسلامي دولتي نظام څنګه وي؟ کوم شیان به ورته پاتې وي او کوم بدلونونه به راوستل شي او له بدلون وروسته به څنګه وي، د دې لنډ بیان اړین دی.

د شورا مجلس)حکومت :(د القرآن د لارښوونو سره سم د ملت د چلولو مرکز ته اسلامي حکومت ویل کیږي .یو هیواد د اداري سیسټم له لارې اداره کیږي .اسلام د حکومت د ټاکلو په برخه کې ځانګړی اهمیت ورکوي .په اسلام کې د حکومت د ټاکلو یوه طریقه شته چې د "شورا "طریقې په نوم یادیږي .په القرآن کې د "شورا "په نوم یو سورت شته، چې له همدې امله په اسلام کې د حکومت د ټاکلو پر مهال دا طریقه غوره کیږي .د "شورا "غړي د دولت حکومتي چارې پر مخ وړي.

:په اسلام کې د شورا د نوماندانو د ټاکلو طریقه

۱. باید مسلمان او واده کړی سړی وي، چې لنګۍ، ږیره او پګړۍ ولري.

۲. د دیوبند په تعلیمي سیسټم کې باید د القرآن او احادیثو په برخه کې پوره تعلیم یافته وي.

۳. هغه څوک چې د الله تعالی ټول اوامر او نواهي مني او د هغه له لارښوونو سره سم ژوند کوي.

۴. هغه څوک چې خپل ځان او کورنۍ د سنتو مطابق اداره کوي.

۵. باید مجاهد وي .که یې پلار یا زوی شهید یا غازي وي، نو ډېر لومړیتوب به ورکول کیږي.

۶. هغه څوک چې سخی وي او له الله څخه وېرېږي.

۷. هغه څوک چې په اونۍ کې دوه روژې نیسي، د شپې په وروستۍ برخه کې د الله عبادت کوي او چا چې ډېر ودونه کړي وي، هغه ته به ډېر لومړیتوب ورکول کیږي.

:د افغانستان د اسلامي امارت وړاندیز شوی اداري)حکومتي (جوړښت

۱. په هر »مسجد الوازیع«)ټولنیز جومات (کې به پنځه)۵ (تنه د شورا غړي وي .لکه :امام المسجد)د جومات امیر-امام صاحب(، نایب امیر (ګاد لمانځه د قایمولو امیر-ټولنی))مرستیال امیر-ټولنیز(، خازن المسجد)مالي امیر-موذن(، معلم البنیان)د پراختیا امیر-ټولنیز(، مقیم الصلوة.

۲. مسجد .وي (تنه)۷ مسجد المرکز« جوړیږي .د مرکز جومات د شورا د غړو شمېر به اووه)۳۵ (مسجد الوازیع څخه به یو »له پنځه دېرش المرکز به هم یو مسجد الوازیع ګڼل کیږي.

۳. تنه)۲۱ (جومات (جوړیږي .د مسجد الاقوام د شورا د غړو شمېر به یوویشت)۳ (مسجد المرکز څخه به یو »مسجد الاقوام) «ماډل له دریو وي .مسجد الاقوام به هم یو مسجد الوازیع ګڼل کیږي.

۴.)۲۱ (مسجد الاقوام څخه به یو »مسجد المسیر«)مرکزي جومات (جوړیږي .د مسجد المسیر د شورا د غړو شمېر به یوویشت)۲۱ له یوویشت تنه وي .مسجد المسیر به هم یو مسجد الوازیع ګڼل کیږي.

۵. د مسجد المرکز، مسجد الاقوام او مسجد المسیر د شورا غړي نشي کولی د مسجد الوازیع د شورا غړي وي.

۶. که چیرې د مسجد المرکز تر واک لاندې د مسجد الوازیع شمېر زیات شي، نو د مسجد المرکز د شورا د غړو شمېر د بدلون وړ دی.

۷. هر مسجد المرکز، مسجد الاقوام او مسجد المسیر به د یوې مدرسې تر ځارنې لاندې وي او په مسجد الوازیع کې نیمګړې پریکړې یا شخړې به د مدرسې د افتاء یا قضایي ځانګې لخوا حل کیږي، ترڅو د مؤمنانو یوه ډله د محاکمې شاهده وي.

۸. په لومړنۍ محکمه کې د اعدام محکوم شوي کس وروسته امر به د هغې مدرسې لخوا ورکول کیږي چې د مسجد المسیر)مرکزي جومات (تر ځارنې لاندې وي.

۹. د هر مسجد المرکز، مسجد الاقوام او مسجد المسیر د شورا غړي به د خپل مسؤلیت له مخې په دولتي وزارتونو کې شامل وي.

۱۰. هره وزارتخانه به خپل فعالیتونه د جومات، مدرسې او مسافرخانې له لارې ترسره کوي.

۱۱. د مسجد المسیر)مرکزي جومات (له شورا غړو څخه به د ریاست شورا غړي یا وزیران ټاکل کیږي.

۱۲. د شورا غړي به د مسؤلیت له اخیستلو وړاندې یا وروسته د دولت په لګښت حج یا عمره ادا کوي.

۱۳. د ریاست شورا غړي به په خپلو کې د مذاکرې له لارې د هېواد مشر)امیر (ټاکي.

۱۴. د ریاست شورا غړي به د »امیرالمؤمنین« په لاس بیعت کوي.

۱۵. د ریاست شورا د غړو د شمېر لپاره کومه ځانګړې برید)حد (نشته، خو د دولت لګښتونو ته په کتو سره شمېر ټاکل کیدی شي .د ریاست شورا غړو اعظمي شمېر ۳۳ تنه وټاکل شو .په لومړي پړاو کې ۲۱ وزارتونه جوړ شول، او اضافي وزیران د اړتیا په وخت کې د کارولو لپاره وساتل شول.

۱۶. هغه لاملونه چې له مخې یې د شورا شته غړی متقاعد کیږي او نوی غړی مسؤلیت اخلي؛ د شورا د غړي د تقاعد لاملونه:

۱. که کوم فرض حکم ونه مني.

۲. که امیرالمؤمنین امر وکړي.

۳. که عمر یې زیات شي یا له ۱۰۰ کلونو څخه تیر شي.

۴. که په بدني ډول معذور)ناتوانه (شي.

۵. که شخص لیونی شي.

۶. که سنتونه پریږدي.

که د شورا غړی په سمو لاملونو سره متقاعد شي، هیواد به هیڅکله د منافقانو لخوا اداره نشي .ټول هغه غړي چې د عمر د زیاتوالي له امله متقاعد کیږي، د شورا د سلاکارانو په توګه به دنده ترسره کوي.

عملي اغېز :که د شورا پر بنسټ دا حکومتي سیستم پلي شي، نو مروج ډیموکراتیک ګډوډي او د واک هوس به د تل لپاره پای ته ورسیږي .ځرنګه چې کاندید نشي کولی په خپله ځان کاندید کړي، بلکې د وړتیا له مخې ټاکل کیږي، نو حکومت ته د فاسدو او نااهله کسانو د راتګ لاره به بنده شي .په جومات ولاړې ادارې په رامنځته کېدو سره به د ټولنې په هره کچه کې عدل او نظم ټینګ شي .د مجاهدینو او لوړ پوړو عالمانو تر مشرۍ لاندې د دولت په اداره کولو سره به هېواد د پردیو بدو ځواکونو له اغېز څخه پاک وي .د شورا د غړو د یو ځانګړي عمر یا د بې کفایتۍ له امله د ګوښه کولو سیستم په درلودلو سره به حکومت هیڅکله له رکود سره مخ نشي او نه به د منافقانو په منګولو کې راګیر شي .تر ټولو مهمه دا چې دا تګلاره به یو روحاني، له نظامي پلوه قوي او له انصاف څخه ډک خلافتي دولت ډالۍ کړي.

عدل)قضا :(قرآن کریم زمور اساسي قانون او سنت یا احادیث زمور قوانین دي .د خلافت نظام موخه د جرم له ثابتولو وروسته مجرم ته د*** مناسبې سزا ورکولو له لارې د عدالت ټینګښت دی .پوه فقیهان، مفتیان او محدثین به دا قضایي ځانګه اداره کوي او دوی به د دولت قاضیان او حقوق پوهان وي.

د افغانستان د اسلامي امارت د قضایي سیستم قوانین په لاندې ډول دي:

۱. ربا)د سود معامله :(د سود معامله د الله او رسول سره د جګړې په معنا ده .ځوک چې د الله او رسول سره جګړه کوي، سزا یې د اعدام حکم دی. (البقره :۲۷۵-۲۷۹)

۲. شاتم)د الله، رسول یا اسلام سپکاوی کوونکی :(د الله، رسول یا اسلام د سپکاوي کوونکي لپاره د توبې چانس نشته، سزا یې د اعدام حکم دی. (الاحزاب :۵۷، حدیث او اجماع)

.شکاره شرک)له الله سره بل څوک شریکول :(که کوم مسلمان له الله سره بل څوک رب وګڼي، اسلام هغه مرتد بولي، چې سزا يې د اعدام حکم دی .۳
(النساء :۴۸، المائده :۷۲، صحیح حدیث)

اوثان)د مکرر مجسمو، تندیسونو او انځورونو جوړول/نصبول :(د مجسمو، تندیسونو او انځورونو جوړول او نصبول په کلکه منع دي .او د شته .۴
مجسمو د ماتولو امر شوی دی) .الحج :۳۰، الانبیاء :۵۸، النحل :۱۲۳، صحیح حدیث(

قصاص)د قتل په بدل کې قتل :(په اسلام کې د غچ اخیستو لپاره د ټپي کېدو په صورت کې د برابر ټپ حکم دی .او که چا په قصدي ډول قتل .۵
وکړ، سزا يې اعدام ده .خو که د مړ شوي کس کورنۍ وغواړي، دیت)د وینې بیه (اخیستلی شي او یا ښښنه کولی شي) .البقره :۱۷۸-۱۷۹(

سرقه او حرابه)غلا او شوکه :(د ځانګړو شرایطو په پام کې نیولو سره د غلا لپاره د لاس پرې کول .د شوکې یا وسله والې غلا په صورت کې د جرم .۶
ډول ته په کتو اعدام، په دار ځړول، په مخالف لوري د لاس او پښې پرې کول، یا جلاوطني) .المائده :۳۸، ۳۳(

زنا :مینه د زنا پیل دی، نو د مینې او زنا په صورت کې د نا واده شوي نارینه او ښځې لپاره ۱۰۰ دُرې)کوړې .(د واده شوي نارینه او ښځې لپاره رجم .۷
)سنګسار/اعدام) .(النور :۲، صحیح حدیث(

تبرج)د محصولاتو په اعلاناتو کې د ښځو د انځورونو کارول :(دا په عمومي ډول د 'تعزیر 'په چوکاټ کې راځي .د شریعت د اصولو له مخې ښځو ته .۸
،د حجاب او حیا ساتلو امر شوی .پدې کارونو کې ښکیلو کسانو ته به د قاضي لخوا سزا)لکه جریمه، دُرې یا زندان (ورکول کیږي) .النور :۳۱
(الاحزاب :۳۳، ۵۹

.لباس)د ستر نه پټول :(کالي باید خامخا ستر پټ کړي، ړنه او تنګ به نه وي .د دې سرغړونکي ته به د تعزیر لاندې د قاضي لخوا سزا ورکول کیږي .۹
د نارینه وو لپاره تر شنګریو لاندې کالي اغوستل منع دي) .الاعراف :۲۶(

خمر)هر نشه یې توکی حرام دی :(په قرآن کې ځان وژنه یا ځان ته زیان رسول منع دي .نو څوک چې نشه یې توکي وکاروي، ۸۰ دُرې)حد شرب (به .۱۰
وهل کیږي .سګرټ د روغتیا لپاره زیانمن او اسراف دی، نو حرام دی .که څه هم د دې لپاره مستقیم 'حد 'نشته، خو د قاضي لخوا به تعزیري سزا
ورکول کیږي) .المائده :۹۰(

،عُف)د اولاد لخوا مور او پلار ته وهل یا تکلیف ورکول :(دا کبیره ګناه او 'عقوق الوالدین 'ګڼل کیږي .د دې لپاره په دنیا کې مستقیم 'حد 'نشته .۱۱
خو د قاضي لخوا تعزیري سزا)زندان، دُرې (ورکول کیږي) .بني اسرائیل :۲۳(

فرایض)ځمکه یا میراث :(د میراث ویش د الله لخوا ټاکل شوی لازمي قانون دی .د مال د ټاکلې برخې نه ورکول یا په ناحقه غصب کول لویه ګناه .۱۲
ده .د دې لپاره به قاضي د جریمې او د غصب شوې مال د بیرته ورکولو امر کوي .یا به قاضي دواړه لوري له میراث څخه بې برخې کوي او د دولت
لخوا به ورته بله لاره برابروي .که دوی پخپله روغه وکړي، مال به ورته بیرته ورکول کیږي) .النساء :۷، ۱۱-۱۲، ۱۷۶(

فاحشه)لواطت او د جنسیت بدلول :(سخت تعزیر)د اسلامي محکمې لخوا ټاکل شوې سزا(، چې زندان، دُرې یا بله سخته سزا کیدی شي .حنفي .۱۳
فقهاوو د اعدام نظر ورکړی دی) .الاعراف :۸۰(

اکل المال بالباطل)فساد او د مال خوړل :(د دې جرمونو سزا تعزیر ده، چې قاضي د جرم اهمیت ته په کتو زندان، دُرې، جریمه یا د مال د .۱۴
ضبطولو حکم کولی شي .که چیرې جرم د غلا شرایط پوره کړي، یوازې هغه وخت د لاس پرې کولو حد پلي کیږي) .البقره :۱۸۸(

تطفیف)په تله کې کم ورکول :(دا د تعزیر په جرمونو کې شامل دی .د دې لپاره اسلامي قاضي د جرم اهمیت ته په کتو زندان، جریمه یا دُرې سزا .۱۵
.ورکولی شي .چا ته چې په وزن کې کم ورکړل شوي، باید تاوان يې ورکړل شي او ښښنه ترې وغوښتل شي، ځکه دا د 'حقوق العباد 'تر عنوان لاندې راځي
(المطففین)

عملي اغیز :که دا قضایي سیستم پلي شي، نو له ټولنې به ظلم، تېرۍ او جرمونه د تل لپاره له منځه لاړ شي .د اعدام په څېر د سختو سزاګانو وېره به
مجرمین له جرمونو لیرې وساتي، چې په پایله کې به ټولنه خوندي او سوله ییزه شي .د سود او فساد د محاکمې په یقیني کېدو سره به اقتصادي استثمار
پای ته ورسیږي او د غریبو خلکو حقونه به خوندي شي .د کورنۍ او میراث د قوانینو په کلکه پلي کېدو سره به ټولنیز نظم ټینګ شي .تر ټولو مهمه دا
چې قضایه قوه په مستقیم ډول د علماوو او فقهاوو لخوا اداره کېږي، نو عام خلک به چټک او عادلانه انصاف ترلاسه کړي، چې دا به د اوسني پېچلي
.قضایي سیستم پای ته ورسوي او یو آسماني حکومتي نظام به ډالۍ کړي

تجارت)سوداګري :(کله چې سوداګریز فعالیتونه یوازې د ګټې ترلاسه کولو وسیله نه، بلکې د ټولنیزې هوساینې وسیله وګرځي، یوازې هغه وخت*** یو دولت خوشحاله او سوکاله کیدی شي .د اوسني 'سود ولاړ 'پانګوال اقتصاد په مقابل کې د 'زکات ولاړ 'اقتصاد د جوړولو لپاره د سوداګرۍ په اصولو کې بنسټیز بدلون ته اړتیا ده.

:د افغانستان د اسلامي امارت وړاندیز شوې سوداګریزه پالیسي

۱. د سنډیکټ ماتولو او د شتمنۍ د عادلانه ویش ډاډ ترلاسه کولو لپاره، وړاندیز کیږي چې سوداګري د دریو آیتونو په رنا کې په ځانګړو کچو وویشل شي:

الف .د شتمنۍ غونډول)سورة الحشر :۷ :(اوس مهال شتمني یوازې د لویو ګروپونو او محدودو شرکتونو په لاس کې ده .د قرآن لارښوونه دا ده چې شتمني باید یوازې د بډایه خلکو ترمنځ ونه ځرخي .نصیحت دا دی چې هیڅوک باید قارون نشي.

ب .د میراث سم ویش)سورة النساء :۱۱-۱۲ :(اوس مهال د شرکتونو د جوړښت له امله، د مالک له مړینې وروسته د هغه شتمني د فرایضو سره سم نه ویشل کیږي، چې له امله یې د پیسو جریان ودریږي.

ج .زکات په مقابل د سود)سورة البقره :۴۳ :(اوسنۍ سوداګرۍ پر سود ولاړې دي خو زکات نه ورکوي، چې له امله یې بډایه نور هم بډایه او غریب ورځ تر بلې غریب کیږي.

۲. صغیره سوداګري)کوچنۍ یا پرچون :(دوی کولی شي په ورته پلورنځي کې د وریجو، دال، غوړیو په ګډون ټول اړین توکي وپلوري .محدودیت دا دی جوړ کړي .دا به کوچني محلي سوداګر ژوندي وساتي (Chain Shops) چې دوی کولی شي خپله پلورنځي لویه کړي، خو نشي کولی زنځیري پلورنځي.

۳. متوسطه سوداګري)منځنۍ یا عمده پلور :(دوی به توکي نه تولیدوي، بلکې یوازې د یو ځانګړي توکي)مثلاً یوازې وریجې یا یوازې غوړي (عمده پلور به کوي .محدودیت دا دی چې دوی نشي کولی د څو ډوله توکو عمده پلور وکړي .پراختیا :دوی کولی شي د یو ځانګړي ولایت)مسجد المسیر (تر واک لاندې په ولسوالیو)مسجد الاقوام (کې خپله سوداګري پراخه کړي.

۴. کبیره سوداګري)لویه یا تولیدي :(دوی به توکي تولیدوي او په ټول هیواد کې به یې عرضه کوي .محدودیت دا دی چې یو شرکت یوازې یو ځانګړی ډول توکي تولیدولی شي)مثلاً له شولو څخه تولید شوې وریجې او بوس پلورلی شي، هګۍ نه (او یوازې به یې پر متوسطه سوداګرو پلوري .دا د لویو ماتولو کې مرسته کوي (Monopoly) شرکتونو انحصار.

۵. په اسلامي هیواد کې به یوازې یو یې سوده بانک وي چې د اسلامي حکومت لخوا به کنټرولیږي .له بانک څخه ترلاسه شوې عاید به د دولت په چارو کې مصرفیږي .رسول الله ﷺ به پخپله امانتونه ساتل او بېرته به یې ورکول .د عصري بانکي اسانتیاوو کارولو لپاره به فیس اخیستل کیږي چې د دولت په چارو کې به لګول کیږي.

۶. شخصي پانګونه :که کوم ځوک اضافي شتمني ولري، هغه په عیش او عشرت کې د ضایع کولو پرځای مستقیم په دولتي لویو پروژو)پلونو، بندرونو، سړکونو (کې پانګونه کولی شي.

۷. په بشپړ ډول کنټرولوي او له دې لارې ترلاسه شوې عاید به د دولت په چارو (Supply Chain) حکومت به د کبیره سوداګرو د اکمالاتو سلسله کې مصرفوي.

۸. د نړیوال سودي بانکي سیسټم له امله، اسلامي حکومت به د حوالې له لارې پیسې انتقالوي .په ټولو هیوادونو کې به د اسلامي حکومت استازي وي؛ بهر مېشتي افغانان به هغوی ته پیسې ورکوي او هغوی به په هیواد کې بانک ته خبر ورکوي ترڅو پیسې د پیرودونکي حساب ته واچول شي .بل خوا، له استازو سره جمع شوې پیسې به د اړتیا وړ توکو په واردولو کې کارول کیږي.

۹. یا د سرو او سپینو زرو سیسټم ته بیرته وګرځو، خو مور به د شتمنۍ او سرو زرو (Barter) د اسعارو پالیسي :اوس مهال مور نشو کولی د تبادلې پر بنسټ د کاغذ د پیسو ارزښت ټاکو.

۱۰. ټولې طبیعي سرچینې او د نه ویشل کیدونکي سوداګرۍ)اوسپنه، شګه، ډبرې، سمنټ، تېل، ګاز، بریښنا، اوبه، کیمیاوي توکي، بندرونه، الوتکې، ریل ګاډي او عامه ترانسپورت (به د اسلامي حکومت لخوا اداره کیږي او عاید به یې د دولت په چارو کې مصرفیږي.

۱۱. مؤذن صاحب به په جومات کې زکات او عشر راټولوي او په هماغه ټولنه کې به یې ویشي .که په یو جومات کې اضافه پاتې شي، بل جومات ته به یې لیږدوي .د زکات او عشر ټولول په 'بیت المال 'کې اړین ندي.

۱۲. د اسلامي حکومت مرکزي خزانې ته 'بیت المال 'ویل کیږي .اسلامي حکومت به له خلکو څخه د مرستو غوښتنه کوي چې د صدقې په توګه به ګڼل کیږي.

.ټولې بنسټیزې سرچینې او وارد شوي توکي به حکومت پر متوسطه او کبیره سوداګرو پلوري .۱۳

:د اسلامي هیواد بودیجه به داسې وي .۱۴

الف .د دولت عاید) =د کانونو او بنسټیزو صنایعو ګټه) + (د بانکي خدماتو فیس) + (د ترانسپورت او لوژستیک ګټه) + (د بیت المال مرستې) + (د حوالې له لارې د وارده شویو توکو د پلور ګټه).

ب .د دولت مصرف) =عامه خدمتونه) + (معاشونه او اداره) + (بنسټیزه پراختیا(.

عملي اغیز :د عصري 'لمیټډ او ګروپ اف کمپنیز 'سیستم په اصل کې شتمني په یو ځای کې راټولوي .د دې سیستم په ختمولو او د قرآني اقتصادي ماډل په پلي کولو سره، د فساد او سود څخه پاکه یوه عادلانه ټولنه جوړیدلی شي .د اسلامي اصولو په تعقیب سره به د سندیکټونو او ښارونو ته د خلکو د ورماتیدو مخه ونیول شي او وزګارتیا به کمه شي؛ ځکه چې د 'ګروپ 'او 'لمیټډ 'سیستم په نشتوالي کې به په هیواد کې د کوچنیو او منځنیو متشبثینو شمیر زیات شي او د کار خورا ډیر فرصتونه به رامینځته شي .د سوداګرۍ په غیر متمرکز کیدو سره به د کلیو او لیرې پرتو سیمو خلک په خپلو سیمو کې د عاید فرصتونه ترلاسه کړي .د دې په پایله کې به د زکات ورکوونکو شمیر زیات شي او د غربت له منځه وړل به ګړندي شي .تر ټولو مهمه دا چې د منځګړیتوب او سود د لعنت په نشتوالي کې به د توکو نرخونه د عامو خلکو د پیرودلو په ظرفیت کې وي .اسلامي اصول داسې یو میتود دی چې له پیل څخه د شتمنۍ د انحصار مخه نیسي.

تعلیم)ښوونه او روزنه :(انسان په ناپوهۍ کې پیدا کیږي او له زیږون وروسته ورته د نړۍ سره د سمون روزنه ورکول کیږي .د رسول الله ﷺ د*** ،لارښوونو سره سم د دې روزنې ترلاسه کولو ته اسلامي تعلیم ویل کیږي .تعلیم د ملت د ملا تیر دی، خو اوس مهال د تعلیمي سیستم په ښوونځیو کالجونو، مدرسو، قومي او ډیپلوما په بېلابېلو برخو ویشل کیدو له امله زمور ترمنځ سخت اختلافات رامینځته شوي دي .په اسلام کې د هر چا لپاره لومړنی تعلیم القرآن دی .په دې سیستم کې به ټول تعلیمي بنسټونه اسلامي وي، چیرې چې د نارینه وو او ښځو لپاره به جلا جلا بنسټونه شتون ولري.

:د افغانستان د اسلامي امارت وړاندیز شوی تعلیمي سیستم

.تعلیمي فعالیتونه به د دیوبند د تعلیمي تګلارې په پیروي ترسره کیږي، چې د مدینې د »أهل صفه «له تعلیمي سیستم سره ورته والی لري .۱

.ښوونځي، کالجونه، مدرسې، قومي او ډیپلوما په څېر ټول تعلیمي بنسټونه به په یو واحد »اسلامي تعلیمي مرکز «بدل شي .۲

.بشپړ تعلیمي نصاب به اسلام محوره او د ژوند له اړتیاوو سره سم چمتو شي .۳

.له زیږون وروسته د ۵ څخه تر ۱۰ کلونو پورې به القرآن او لومړنۍ بنسټیزې زده کړې ورکول کیږي .۴

.د ۱۱ څخه تر ۱۷ کلونو پورې به د زده کونکو لپاره د اسلامي زده کړو او عصري زده کړو ترمنځ همغږي رامینځته شي .۵

.د ۱۸ څخه تر ۲۰ کلونو پورې به ټولو زده کونکو ته مسلکي زده کړې ورکول کیږي، ترڅو څوک وزګار پاتې نشي .۶

.کلونو پورې به زده کونکي د خپلې خوښې په برخو کې د لوړو زده کړو او څېړنې فرصت ولري ۲۱ د څخه تر ۲ .۷

.له عامو زده کړو وروسته، ښځې کولی شي د امیر په مشوره د طب په برخه کې لوړې زده کړې وکړي .۸

.روزنه ورکول کیږي (paramilitary) هر زده کونکي ته به په ۲۰ کلنۍ کې په اجباري ډول د دریو میاشتو لومړنۍ نیمه نظامي .۹

.د اهل الذمه یا غیر مسلمو وګړو لپاره به جلا تعلیمي بنسټونه شتون ولري .۱۰

عملي اغیز :د اسلامي تعلیمي سیستم په پیل کېدو سره به په ټولنه کې یو بنسټیز بدلون راشي، چې د عامو او دیني زده کړو ترمنځ واټن به له منځه یوسي او یو واحد ایډیالوژیک چوکاټ به رامینځته کړي .له ماشومتوب څخه د قرآن زده کړه او په نوې ځوانۍ کې د ګډو زده کړو له لارې د یو قوي اخلاقي بنسټ جوړولو ترڅنګ، په ۱۸ کلنۍ کې اجباري مسلکي زده کړې او نیمه نظامي روزنه به ځوانان پر ځان بسیا او منظم وګړي وروزي .خو د لوړو زده کړو د ځانګړي محدودیت او د ښځو د تعلیم د محدودیت له امله به په مسلکي تنوع کې بدلون راشي او د غیر مسلمو لپاره د جلا سیستم له لارې به په ټولنیز جوړښت کې یو ډول جلا ګډ ژوند رامینځته شي.

نکاح)واده :(د یوې نا واده شوې ښځې لپاره د حلال نارینه په بدل کې د ټاکل شوې شتمنۍ)مهر (په ورکولو سره د هغې د ملکیت یا سرپرستۍ لیږد***
.ته اسلامي نکاح ویل کیږي .د نکاح له لارې د یوې مثالي کورنۍ بنسټ ایښودل کیږي

:د افغانستان د اسلامي امارت وړاندیز شوې د نکاح پالیسي

.نا واده شوې ښځې نشي کولی د کورنۍ له اجازې پرته نکاح وکړي؛ که ځوک دا کار وکړي، نو د شرعي محاکمې لاندې به راوستل شي .١

.په اسلام کې د نکاح لپاره کوم ځانګړی ټیټ عمر نشته، خو نکاح په بشپړ ډول په جسماني او ذهني بلوغ او د سرپرست په خوښه پورې اړه لري .٢

.د ټولنیز نظم د ساتلو لپاره، ټولې ښځې باید تر ١٧ کلنۍ او ټول نارینه تر ٢٥ کلنۍ پورې نکاح وکړي .٣

.نکاح به د مهر په بدل کې ترسره کیږي، خو له وس ځخه پورته مهر نشي غوښتل کیدی؛ مهر باید د شریعت مطابق وټاکل شي .۴

.ټولې نکاحګانې او عقدونه به په جومات کې ترسره کیږي .۵

.د واده په هیڅ مراسمو کې د اسلام ضد یا د ناوړه کلتور کارونه نشي ترسره کیدی .۶

.په ټولنه کې به د ځو ودونو)تر ځلورو پورې (دود اسانه او عادي کړل شي .٧

.د پې وزلۍ یا بل کوم لامل له امله چې د چا نکاح نه کیږي، د دولت په نوښت به ورته د ډله ییزو ودونو زمینه برابره شي .٨

عملي اغېز :د اسلامي نکاح د پالیسۍ په پلي کېدو سره به د ټولنې په کورنۍ او ټولنیز جوړښت کې بنسټیز بدلون راشي .د سرپرست اجازه او په ټاکلې وخت کې د نکاح جبري کول به کورنۍ اړیکې نورې هم پیاوړې کړي او ټولنیزه بې ثباتي یا اخلاقي انحراف به تر ډیره حده کم کړي .سربیره پردې، د طبي علومو له نظره، په کم عمر کې د مور کیدو له امله د زیږون ستونزې کمې وي، چې دا به په مستقیم ډول په طبي سکتور اغیزه وکړي–دا به غیر ضروري سیزرین)جراحي (عملیات کم کړي او په طبیعي ډول د ماشومانو د زیږون کچه به لوړه کړي .د مهر اسانول او د دولت لخوا ډله ییز ودونه به اقتصادي ستونزې د نکاح له مخې لرې کړي، چې په ټولنه کې به د جرمونو د کچې په کمولو کې مرسته وکړي .همدارنګه په جومات کې د نکاح ترسره کول او د ناوړه کلتورونو پریښودل به واده په یو اسانه او سپېڅلي مذهبي جشن بدل کړي .په ټوله کې، دا سیسټم به په ټولنه کې د چټکې کورنۍ .جوړولو او د یو منظم او ایډیالوژیک ژوند په رامینځته کولو کې مرسته وکړي

الاهل)کورنۍ :(د نکاح له لارې چې کومه سپېڅلې اړیکه رامنځته کېږي، هغې ته کورنۍ ویل کېږي .یو ماشوم له زیږون وروسته د ښه او بد او د***
سم او غلط په اړه خپل لومړني معلومات له کورنۍ ځخه ترلاسه کوي .په کورنۍ کې زمور ماشومان ترځو له ماشومتوب ځخه د سم اسلام تمرین .وکړي، د دولت په کچه به پې مناسب تدابیر ونیول شي

:د افغانستان د اسلامي امارت وړاندیز شوې د کورنۍ جوړولو طریقه

.د هر هغه چا چې ږیره راغي، د سنتو مطابق باید ږیره ولري .١

.نارینه به د لباس په توګه پېراهن تنبان، خولۍ یا پګړۍ اغوندي؛ ځکه دا د مسلمان ملي لباس دی .٢

.ټولې ښځې به د حجاب حکم مني او هیڅ ډول ناوړه یا پې حیا کالي به نه اغوندي .٣

.د پردې او حجاب د وقار ساتلو لپاره، ښځې به په لوړ غږ خبرې نه کوي .۴

.ښځې به د لباس په توګه پراخ او اوږده کالي)سنتي جامې (اغوندي .۵

.ښځې به له خپلو محرمو نارینه وو پرته بل چا ته خپل سینګار او ښکلا نه ښکاره کوي .۶

.له خورا بېرنۍ اړتیا او محرم نارینه پرته به ښځې له کوره نه وځي .٧

.د کورنۍ ټول غړي به په ګډه د سنتو مطابق پر دسترخوان د ډوډۍ خوړلو عادت خپلوي .٨

.په هره کورنۍ کې د ماشومانو د پالنې په برخه کې د 'سورة لقمان 'د تعلیماتو او ایډیالونو سم تمرین به ترسره کېږي .٩

.د کورنۍ د نظم ساتلو لپاره به کورنۍ د نارینه په واک او سرپرستۍ کې جوړې او اداره کېږي .١٠

عملي اغېز :د اسلامي کورنۍ جوړولو د دې طريقې په عملي کېدو سره به د ټولنې په هر کور کې يو ژور مذهبي او منظم چاپېريال رامنځته شي .د سنتو مطابق لباس، ږيره او دسترخوان کارولو په څېر د مقرراتو په پاللو سره به په هره کورنۍ کې د اسلامي کلتور يو شان ځرګندونه وشي، چې دا به د مسلمانانو يو جلا او پياوړی ملي هويت رامنځته کړي .د ښځو لپاره د حجاب د احکامو او له محرم پرته له کوره د نه وتلو د سخت تمرين په پايله کې به په ټولنيز ژوند کې د نارينه او ښځو ترمنځ ناسته پاسته بنده شي او کورنۍ به خورا شخصي او خوندي وي .د نارينه وو د وروستۍ سرپرستۍ او د ماشومانو لپاره د 'سورة لقمان 'د ايډيالوژيک تعليم په يقيني کولو سره به هره کورنۍ د يوې پياوړې اخلاقي کلا په توګه رامنځته شي، چې پکې به راتلونکی نسل د ځانګړو مذهبي ايډيالونو او نظم په چوکاټ کې لوی شي.

الاخلاق)ارزښتونه :(د القرآن له مخې د ښو او بدو او د سم او غلط په اړه سم فهم ته اسلامي ارزښتونه ويل کېږي .د ارزښتونو په کارولو سره ښه*** په بدو او بد په ښو بدليدلی شي .د مسلمان ملت د اخلاقو بدلولو لپاره ډيموکراټيک ارزښتونه کارول شوي دي .له همدې امله نن ورځ مسلمان ملت له اسلام څخه ډير لرې دی، سره له دې چې دوی د يو الله عبادت کونکي دي.

د افغانستان د اسلامي امارت د ارزښتونو تګلاره:

۱. د دې لپاره چې ټول الله تعالی ډير ياد کړي، د موبايل پر ځای به د تسبيح کارول زده کړي.

۲. د ډير سلام اچولو عادت به خپروي.

۳. په ښې لاس د ډوډۍ خوړلو او په ښي لاس د ډوډۍ ورکولو عادت به رامنځته کوي.

۴. تر زنګون لاندې د کالیو اغوستل به يقيني کوي او د اوږدو او پراخو جامو اغوستلو ته به هڅونه کوي.

۵. ټول به په ټيټ غږ د خبرو کولو عادت ګرځوي، په ځانګړي ډول د ښځو په برخه کې.

۶. سهار او غرمه ډيره ډوډۍ او شپه لږه ډوډۍ خوړلو ته به هڅونه کېږي.

۷. د ښځو او نارينه وو يوځای ناسته ولاړه به بنده کړي.

۸. د جهاد لپاره به هڅونه کوي.

۹. مينه، زنا، لواطت او له واده بهر اړيکې به منع کړي.

۱۰. د شرابو پلورنځي، د قمار ځايونه او فحاشي به بنده کړي.

عملي اغېز :د دې ارزښتونو په پلي کيدو سره به د ټولنې په اخلاقي او روحاني کچه کې يو بنسټيز بدلون راشي .د موبايل پر ځای د تسبيح کارولو له لارې به د خلکو په زړونو کې د الله ذکر دايمي شي، چې دا به عصري رواني ناراميو کمې او روحاني سکون به يقيني کړي .د سلام او سنتي خوړو عادت به په ټولنه کې دوه اړخيزه ورورګلوی او منظم ژوند رامنځته کړي .د جامو د حيا او د ښځو او نارينه وو د ګډې ناستې بنديدو سره به بد اخلاقي او ټولنيز فحاشي له منځه لاړ شي .د مينې، ناروا اړيکو او لواطت په څېر د غير اخلاقي کارونو په منع کيدو سره به کورنۍ جوړښت له داغونو پاک او پياوړی شي .له نشه يي توکو او قمار څخه د پاکې ټولنې په جوړولو سره به د جرمونو کچه تر ټولو ټيټې کچې ته راښکته شي .تر ټولو مهمه دا چې د جهادي روحيې او اسلامي ارزښتونو دا بيداري به د مسلمانانو بايللی عزت بيرته راولي او يوه پياوړې ايماني ټولنه به جوړه کړي، چيرې چې هر کار به د الله د رضا لپاره وي.

علاج)ځارنه او درملنه :(د انسان د ناروغۍ د سم لامل موندلو او روغتيا ترلاسه کولو لپاره چې کومه طريقه کارول کيږي، هغه ته 'علاج 'ويل*** کيږي .ناروغي په روغتيا پورې اړه لري او روغتيا په خوړو پورې اړه لري .په خوړو کې د ملاوټ)فساد (له امله په اوسني وخت کې خلک ډير ناروغه .کيږي

:د افغانستان د اسلامي امارت د درملنې)روغتيا (تګلاره

١. سيزرين عمليات)سيزر (به بند شي .که يو ډاکټر وغواړي سيزر وکړي، نو بايد دولت ته يې مناسب دليل تشريح کړي.

٢. له سيزر پرته د ماشوم زيږون لپاره به ځانګړې روزنه ورکول کيږي، ترڅو ټول ماشومان په خوندي ډول په خپلو کورونو کې پيدا شي.

٣. ماشومانو ته به د هر ډول واکسين ورکول بند شي.

٤. د سځو لپاره هم هر ډول واکسين اخيستل بند شي.

٥. د سوداګريزو موخو لپاره غير ضروري طبي معاينات)ټيسټونه (به منع وي.

٦. د درملو شرکتونه نشي کولی له ډاکټرانو سره شخصي ليدنې يا سوداګريز ټرونونه وکړي.

٧. هر کال به د لابراتواري ازمويښو له لارې د درملو کيفيت او اغيزمنتوب په کلکه څيړل کيږي.

٨. په ټولو روغتونونو کې به د تشخيصي ازمويښو يې د دولت لخوا ټاکل کيږي؛ په دولتي او نيمه دولتي روغتونونو کې به يې يو شان وي.

٩. د درملو شرکتونو لپاره د ناروغ د روغتيا لارښوونې يا نسخې کتل په بشپړ ډول منع دي.

١٠. د حکومت لخوا د درملنې ټولې اسانتياوې او روغتيايي خدمات به د خلکو لپاره په سکاره ډول اعلان شي.

١١. د بدنې لټې او چاغوالي د مخنيوي لپاره به په خوراکي توکو کې د 'برايلر 'چرګانو کارول کم کړل شي.

١٢. په خوړو کې د ملاوټ له منځه وړلو لپاره به د فارمالين او کيمياوي سرو کارول تر ټولو ټيټې کچې ته راټيټ شي.

١٣. د بې کاره، ټيټ کيفيت او زيانمنو درملو توليد او بازار موندنه به په بشپړ ډول بنده شي.

١٤. د هيواد د کوچنيو کبانو د ساتنې لپاره به په ډنډونو او اوبو کې د زيانمنو صابونونو او کيمياوي موادو کارول کم شي.

١٥. د چاپيريال او عامه روغتيا د ساتنې لپاره به د بسته بندي شويو)پکټي (خوړو توليد او کارول کم شي.

عملي اغېز :که دا روغتيايي سيسټم پلي شي، په هيواد کې به يو طبيعي او له سوداګرۍ پاک روغتيايي جوړښت رامينځته شي .د سيزرين عملياتو په سره لوی شي .د واکسين څخه (immunity) بنديدو سره به مينديې له اوږدمهاله بدنې ستونزو څخه وژغورل شي او ماشومان به د طبيعي معافيت پاکې ټولنې له لارې به راتلونکی نسل د مصنوعي کيمياوي موادو له جانبي عوارضو څخه خوندي پاتې شي .د ډاکټرانو او درملو شرکتونو د غير اخلاقي اړيکو په بنديدو سره به د درملنې لګښت د عامو خلکو وس ته راښکته شي .په خوړو کې د ملاوټ مخنيوی، د برايلر چرګانو پريښودل او د بسته بندي شويو خوړو کمول به د سرطان، شکرې او چاغوالي په څير عصري ناروغۍ په د پام وړ کچه کمې کړي .تر ټولو مهمه دا چې دا طريقه به مور له يو متکي)بل ته اړ (حالت څخه وژغوري او يو بدني او ذهني پياوړی ملت به رامينځته کړي.

الآداب)کلتور :(د انسان په ژوند کې د وزګار وخت کارولو ته کلتور ویل کېږي .کلتور ټاکي چې یو ملت به د بوختیا له پای ته رسولو وروسته خپل*** فارغ وخت څنګه تېروي .مور له کلتور څخه آداب او اخلاق زده کوو .د ښکلې په توګه، په اسلامي کلتور کې د نشه یې توکو کارول بې ادبي ده، په داسې حال کې چې په ځینو نورو کلتورونو کې دا د هغوی د کلتور برخه ګڼل کېږي.

د افغانستان د اسلامي امارت وړاندیز شوې کلتوري تګلاره:

۱. هر ډول بې حیا ناڅا، سندرې، سینما او ډرامې به په بشپړ ډول منع او بندې شي.

۲. د نشه یې توکو او تمباکو په څېر د ټولو موادو تولید او کارول به په بشپړ ډول بند شي.

۳. د ساتېرۍ)تفریح (په توګه به اسلامي نعتونه، د سنتو تمرین او د اسلام د ویاړلي تاریخ تبلیغ ترسره کېږي.

۴. په قرآن کریم کې د ذکر شویو تاریخي ځایونو په اړه مستند فلمونه او د سفر ویډیوګانې به خپرېږي.

۵. ټولنیزو ستونزو، د هغوی حل او د اسلامي قوانینو تبلیغ ته به لومړیتوب ورکول کېږي.

۶. د قرآن کریم سیالۍ او د سنتو مطابق د بدني سپورتونو پراخ دود به رامنځته کېږي.

۷. د جمعې د چمتووالي لپاره به د پنجشنبې په ورځ نیمه رخصتي او د جمعې په ورځ به بشپړه دولتي رخصتي وي.

۸. د اسلامي کلتور د نه جلا کېدونکې برخې په توګه به د حج او عمرې په ادا کولو ځانګړې هڅونه کېږي.

۹. د حج او عمرې ادا کوونکو ته به د دولت له لوري ۳۰ سلنه مالي مرسته)سبسایډي (ورکول کېږي.

۱۰. هجري کال به د اصلي کلیزې په توګه وکارول شي؛ ترڅنګ به یې میلادي کال هم وي.

۱۱. ورځنۍ کارونه به له فجر)سپیده داغ (څخه ۲ تر ۲.۵ ساعته وروسته پیلېږي او د مازدیګر له اذان وړاندې به پای ته رسېږي.

۱۲. د مازدیګر له لمانځه وروسته به هر ډول سوداګریز فعالیتونه بند وي.

۱۳. د حیا ساتلو په موخه به د ځانګړو)شخصي (جامو د پلورلو لپاره خورا پټ او خوندي تنظیمات رامنځته کېږي.

۱۴. جمعه به د اونۍ د تر ټولو سپېڅلې ورځې په توګه د اونۍ لومړۍ ورځ ګڼل کېږي.

۱۵. د مسلمانو نارینه وو د ایماني ځواک د پیاوړتیا لپاره به په اونۍ کې یوه شپه 'شب ګذاري) 'په عبادت کې تېرول (لازمي وي.

۱۶. په رسنیو او اعلاناتو کې د ښځو د انځورونو کارول په بشپړ ډول منع دي.

۱۷. په دواړو لاسونو مصافحه کول، په عاجزۍ سره تګ راتګ او نور ټول اسلامي آداب به ښودل کېږي.

۱۸. د اسلام د دښمنانو د پېژندنې لپاره به د کافرانو د نومونو وړاندې د 'کافر 'کلمې کارول دود شي.

عملي اغېز **:د دې کلتوري تګلارې په پلي کېدو سره به له ټولنې څخه د لوېدیځ او دجالي ناوړه کلتور ریښې وباسي .د ساتېرۍ په نوم د فحاشۍ او** نشې بندېدل به ځوان نسل له اخلاقي فساد څخه وژغوري .د کاري ساعتونو بدلون به خلکو ته د کافي آرام فرصت ورکړي او ژوند به یې منظم او برکتي شي .د هجري کال کارول او د حج او عمرې لپاره دولتي مرستې به د مسلمانانو ديني او روحاني اړیکې نورې هم پیاوړې کړي .د جمعې ورځې ته اهمیت ورکول به په ټولنه کې یو متحد اسلامي شعور رامنځته کړي .د دې سیستم له لارې به یو داسې نسل رامنځته شي چې په آدابو کې به عاجز، په بدن کې پیاوړی او له ذهني پلوه به په بشپړ ډول له شرک څخه پاک او ایماندار وي.

اتصال)اړیکې او ترانسپورت ***:(د هر شخص یا شی یو ځانګړي ځای ته تلل او راتلل 'اړیکې 'یا ترانسپورت بلل کېږي .ځانګړو ځایونو ته د تګ*** راتګ لپاره پټې یا د ځایونو نومونو ته اړتیا وي .اوس مهال د ځایونو پې مانا یا یوازې په شیانو پورې ټړلې نومونه ډېر کارول کېږي.

:د افغانستان د اسلامي امارت وړاندیز شوې د مخابراتو او زیربنا تګلاره

۱. د ټولو ځایونو او بنسټونو نومونه به د اسلامي ارزښتونو پر بنسټ مانا لرونکي وټاکل شي.

۲. د سنتو په پیروي به ټول وسایط او سړکونه په ښي لوري (Right-hand traffic) تنظیم شي.

۳. په وسایطو کې د تګ راتګ پر مهال له محرم پرته د ښځو او نارینه وو یوځای ناسته په کلکه منع ده.

۴. د حجاب او خوندیتوب لپاره به د ښځو لخوا د موټرسایکل کارول یا پر هغه سپرېدل بند شي.

۵. ښځې نشي کولی هیڅ ډول وسایط)موټر او نور (وچلوي.

۶. د شخصي وسایطو د پې حده زیاتوالي د مخنیوي لپاره به یوه منظمه 'د وسایطو تګلاره 'جوړه شي.

۷. د ریاست شورا د غړو او امنیتي ځواکونو پرته، نور ټول دولتي چارواکي به عامه ترانسپورت (Public Transport) کاروي.

۸. د ترافیکي ګڼې کوڼې د مخنیوي لپاره به د اصلي سړکونو پر غاړه هیڅ ډول بازار یا هټۍ نه وي.

۹. ورغول شي او کارول به پې زیات شي (Waterways) د ټرانسپورتي لګښتونو د کمولو او اسانتیا لپاره به د سیندونو لارې.

۱۰. کمې کړل شي (Radiation) د طبیعي چاپیریال او خوراکي ځنځیر د ساتنې لپاره به د انټرنیټ زیانمنې شعاعوې.

۱۱. د انټرنیټ د ناوړه ګټې اخیستنې د مخنیوي لپاره به د هر ډول پې حیا او غیر اسلامي کلتور تبلیغ بند شي.

۱۲. د چاپیریال دوستانه ټولنې جوړولو لپاره به د ورځې له رڼا، سیندونو او د باران له اوبو څخه سمه ګټه اخیستل یقیني شي.

۱۳. د برکت په نیت به په ټولو وسایطو باندې د 'کلمې 'لیکل لازمي وي.

۱۴. د ټولو بنسټونو په دروازو کې د 'ماشاء الله 'لیکل جبري دي.

۱۵. د سړکونو د پیښو د مخنیوي لپاره به د چلوونکو)ډرایورانو (د پوره آرام او خوب لپاره دولتي تنظیمات شتون ولري.

۱۶. د عامه ستونزو او اسراف د مخنیوي لپاره به د سړکونو وار په وار کیندل بند شي او د ټولو خدماتي ادارو کارونه به په یو ځل ترسره کېږي.

عملي اغېز **:که دا ترانسپورتي سیسټم پلي شي، د هیواد په تګ راتګ کې به پې ساري نظم او پاکوالی رامینځته شي .د دولتي چارواکو لخوا د عامه** ترانسپورت کارول به له ولس سره د هغوی واټن کم کړي او د دولتي شتمنۍ د ضایع کېدو مخه به ونیسي .له سړکونو د بازارونو لیرې کول او د سیندونو د لارو کارول به په مستقیم ډول د توکو د نرخونو په کمولو کې مرسته وکړي .په وسایطو کې د حجاب د احکامو په پلي کېدو سره به ښځې له فتنې پاک چاپیریال کې تګ راتګ وکړي .د ډیجیټل وړانګو په کمولو سره به د انسانانو او طبیعت فزیکي او رواني روغتیا خوندي پاټې شي .په ټوله کې، د فساد په له منځه وړلو او اسلامي نومونو په ایښودلو سره به ټول ترانسپورتي سیسټم د قرآن کریم یو ښکاره انځور شي، چې د هیواد پرمختګ به تلپاټې او برکتي کړي.

نظام الكتابة)د لیکلو بڼه ***:(د خولې ژبې ته د انځورونو یا نښو له لارې بڼه ورکولو ته لیکل ویل کېږي .ځرنګه چې د قرآن کریم د لیکلو طریقه*** له ښې لورې پیلېږي، نو اسلامي حکومت غواړي چې د کتابونو په لیکلو کې له ښي لورې ځخه د پیلېدونکو تورو کارول یقیني کړي .له غربي اغېزو پاکول .او د افغاني ژبې په ادانه کې د عربي کلمو ځای پر ځای کول، ترڅو ولس له قرآن او سنتو سره نږدې شي، د دې تګلارې اصلي موخه ده

:د افغانستان د اسلامي امارت وړاندیز شوې د لیکلو تګلاره

١. له اوسنیو درسي کتابونو ځخه به د ټولو کافرانو لیکوالانو لیکنې او فلسفې په بشپړ ډول لرې کړل شي.

٢. په افغاني ژبه)پښتو/دري (کې د انګلیسي او نورو پردیو کلمو پر ځای به د قرآن کریم او عربي کلمو کارول زیات شي.

٣. د افغاني ژبو په اوسنۍ الفبا کې به بنسټیز بدلون راوستل شي او په بشپړ ډول به د عربي تورو پر بنسټ برابره شي.

٤. په نړیوالو او اداري برخو کې به د انګلیسي ژبې واکمني کمه او عربي ژبه به د هغې ځای ناستې شي.

٥. ټول دولتي او تعلیمي کتابونه او اسناد به له ښي لورې ځخه لیکل کېږي.

٦. د ساینس او پوهې په برخه کې د کافرانو مهم کتابونه به له دقیقې ارزونې وروسته د مسلمانو لیکوالانو لخوا بیاځلي او سم لیکل کېږي.

٧. دولت به دا په نښه کوي چې په یو اسلامي هېواد کې د ولس د ایډیالوژیکې ساتنې لپاره کوم ډول کتابونه باید خوندي وي.

٨. مثلاً د 'مننه')پر ځای 'شکراً'، د 'بښنه غواړم 'Thanks/په ورځنیو خبرو اترو کې به د غربي کلمو پر ځای اسلامي اصطلاحات کارول کېږي Sorry'/پر ځای 'استغفرالله'، او د 'ناستې 'Meeting/پر ځای 'مذاکره 'او داسې نور).

عملي اغېز **:د لیکلو د دې اسلامي طریقې او ژبنۍ پالیسۍ په پلي کېدو سره به د افغانستان د مسلمان ولس په ذهنیت کې ژور بدلون راشي .په** عربي تورو کې د افغاني ژبو لیکل به د عامو خلکو لپاره د قرآن کریم تلاوت او د هغه په مانا پوهېدل خورا اسانه کړي .په دې سره به خلک د خطبو او لمانځه په ژبه په اسانۍ پوه شي، چې دا به د هغوی له روحاني پرمختګ سره مرسته وکړي .د انګلیسي پر ځای د عربي کلمو زیاتوالی به له عربي هېوادونو سره اړیکې او د کار فرصتونه اسانه کړي .له تعلیمي سیسټم ځخه د کافرانو د فلسفې او پردي کلتور په لرې کېدو سره به نوی نسل له یوې پاکې اسلامي ذهنیت سره لوی شي .په ټوله کې، دا میتود یوازې لیکل نه دي، بلکې د ملت فکر له غربي غلامۍ ځخه ژغوري او له یو پیاوړي اسلامي او عربي-کلتوري مرکز سره یې ټړي.

العقيدة)روښانه مذهبي فلسفه :(د زده کړې لپاره د کوم شخص پيروي يا تقليد کولو ته 'دين 'ويل کېږي .مسلمان ملت د الله تعالى پيروي او د رسول الله ﷺ تقليد کوي .د رسول الله ﷺ د سم تقليد په اړه د اوسنيو ډله ييزو اختلافاتو له منځه وړل او ملت د صحابه کرامو)رض (لاره ته راګرځول د دې فلسفې اصلي هدف دی .په اسلام کې د شخصي يا په خپل سر جوړو شويو قوانينو لپاره هيڅ ځای نشته.

د افغانستان د اسلامي امارت وړاندیز شوې مذهبي فلسفه:

۱. د مزارونو يا قبرونو د زيارت لپاره به يوازې نارينه وو ته اجازه وي.

۲. د مزارونو په شاوخوا کې جوړ شوي ټول تعميرات او ودانۍ به لرې کړل شي.

۳. د مسلم امت د ويش د مخنيوي لپاره به ټول سياسي او مذهبي ګوندونه يا فرقې له منځه يوړل شي.

۴. صحابه کرامو)رض (چې په کوم ډول اسلام پالل و، په دولتي کچه به د هماغه ماډل د پيروي کولو زمينه برابرېږي.

۵. يوه پياوړې 'دارالافتاء 'به جوړه شي، چې ټولې عقيدوي او مذهبي اختلافونه به حل کوي.

۶. د قادياني مذهب په ګډون به ټول درواغجن او د نبوت دعوه کونکي په بشپړ ډول له منځه يوړل شي.

۷. د کافرانو او منافقانو په دسيسو کې د اسلام کومې برخې چې مسخ شوې دي، هغې به اصلاح او بيا رغول کېږي.

۸. هغه کسان چې د 'بد کې ښه 'يا د روغې جوړې په پلمه اسلام ته زيان رسوي، په نښه او ليرې به کړل شي.

۹. هغه کارونه چې لويديځ يا کافره نړۍ پې 'سختدريځي 'بولي، اسلامي حکومت به پې د 'غوره لارې 'په توګه رامينځته کړي.

۱۰. د غير مسلمو يا اهل الذمه د حقونو او مذهب په اړه به د صحابه کرامو تګلاره او ترونونه په کلکه مراعات شي.

۱۱. د لومړنيو زده کړو له پای ته رسولو وروسته به د هر وګړي لپاره د اوو)۷ (ورځو جبري د اوداسه او لمانځه روزنه يقيني شي.

عملي اغېز :که دا روښانه اسلامي عقيدوي فلسفه پلي شي، نو له ټولنې به شرک، بدعت او ټولې غلطې نظريې له منځه لاړې شي .د ډله ييزو اختلافاتو په ختمېدو سره به مسلمانان په يو واحد او نه ماتېدونکي ځواک بدل شي .د صحابه کرامو د ايډيال پيروي به په ټولنه کې عدل او روحاني پاکوالی رامينځته کړي .د دارالافتاء په جوړولو سره به مذهبي ابهام له منځه لاړ شي او عام خلک به له ګمراهۍ وژغورل شي .د غير مسلمو په اړه د صحابه کرامو د پالیسۍ له امله به يو منظم او له فرقه ييزو شخړو پاک چاپېريال رامينځته شي .په ټوله کې، د دې فلسفې له لارې به د هر وګړي عمل او عقيده په مستقيم ډول د سنتو په کالب کې جوړه شي، چې دا به د يوې بشپړې اسلامي ټولنې د جوړولو بنسټ وي.

دلته د افغانستان د اسلامي امارت د پوځي څانګو او د هغوی د کار دولونه وړاندې کېږي:

۱. **ديوان الجند څانګه)اداري برخه **:(د رسول الله ﷺ په زمانه کې دا برخه په خپله د هغه مبارک یا د هغه د ټاکل شویو صحابه کرامو لخوا 'اداره کېدله .د عمر فاروق)رض (په زمانه کې د 'ديوان الجند 'په نوم نظامي دفتر جوړ شو .اوس مهال د 'ایډجوټنټ جنرال (Adjutant General) 'اداره کوي .اسلامي امارت دا څانګه د نظامي پرسونل د ګمارنې، تبدیلې، ترفیع، ډیسپلین او قانوني چارو لپاره څانګړې کړې ده.

۲. **زاد څانګه)لوژستیکي برخه **:(د رسول الله ﷺ په زمانه کې 'زاد 'د خوراک، اوبو او لومړنیو اړتیاوو د برابرولو مسؤلیت درلود .اوس مهال دا کار د 'کوارټر ماسټر جنرال 'څانګه کوي .اسلامي امارت دا څانګه د خوړو، جامو، تېلو، او نظامي تاسیساتو د جوړولو او ساتنې لپاره نومولې ده.

۳. **سریه څانګه)د عملیاتو برخه **:(د رسول الله ﷺ په زمانه کې جنګي پلانونه او د لښکر مشري یا په خپله د هغه مبارک او یا د ټاکل شویو قوماندانانو لخوا کېدله .نن سبا د 'جنرل سټاف 'څانګه دا مسؤلیت لري .دا څانګه د جنګي پلانونو د پلي کولو، همغږۍ او د روزنې د څارنې دنده لري.

۴. **شفاء څانګه)روغتیايي برخه **:(د نبوي دورې پر مهال یوې ډلې چې 'طب و مداواة الجرحى 'نومېدله، د ټپیانو درملنه کوله .اوس مهال 'ارمي میډیکل کور 'دا دنده لري .دا څانګه د پوځي روغتونونو د اداري او په جنګي ډګر کې د لومړنیو مرستو مسؤله ده.

۵. **قوه څانګه)د وسلو او مهماتو برخه **:(په هغه زمانه کې 'خزانت السلاح 'د وسلو)تورو، زغرو او غشو (د ساتنې او جوړولو مسؤلیت درلود .اوس دا کار د 'ماسټر جنرال آف آردیننس 'لخوا کېږي .دا څانګه د ټولو وسلو او مهماتو د راټولولو، زېرمه کولو او اکمالاتو مسؤلیت لري.

۶. **تحسس څانګه)استخباراتي برخه **:(د رسول الله ﷺ په وخت کې 'اصحاب الاستخبارات 'د دښمن د خوځښتونو په اړه معلومات راټولول .نن سبا د 'میلیټري انټلیجنس 'څانګه دا کار کوي .دا څانګه د معلوماتو په تحلیل او د نظامي ستراتیژیو په جوړولو کې مرسته کوي.

۷. **تدریب الجسم څانګه)بدني روزنه **:(په نبوي دوره کې د غشي ویشتلو او آس ځغلولو روزنه ورکول کېدله .اوس مهال 'ټریننګ برانچ 'دا کار کوي .دا څانګه د نظامي پرسونل د بدني وړتیا او سپورتي پروګرامونو څارنه کوي.

۸. **'ماکرین څانګه)د جنګي تکتیکونو برخه **:(په خپله رسول الله ﷺ به جنګي تکتیکونه ټاکل .اوس مهال دا کار 'ارمي ټریننګ اینډ ډاکټرین کمانډ کوي .دا څانګه د اوږدمهاله جنګي ستراتیژیو او د جګړې د نویو مفکورو په اړه څېړنې کوي.

۹. **گه)معلوماتي ټکنالوژۍ برخه **:(د پیغامونو د رسولو لپاره 'رجال البرید 'ډله وه .نن سبا 'سیګنال کور 'دا کار کوي .دا◌ا◌ن رجال البرید څ .ځانګه د نظامي مخابراتو، رادیو، سایبر امنیت او نیټ ورک اداره کوي.

۱۰. **انفال څانګه)مالي برخه **:(په هغه وخت کې 'دیوان المال 'د غنیمتونو او بیت المال حساب ساتلو .نن سبا 'میلیټري فینانس 'دا کار کوي .دا څانګه د پوځي بودیجې، معاشونو او مالي معاملو حساب کتاب ساتي.

۱۱. **گه)د فرایضو او سنتو څارنه **:(رسول الله ﷺ به پخپله قرآن شودلو .په عصري پوځونو کې داسې ځانګړې څانګه نشته◌ا◌ن درس القرآن څ .اسلامي امارت دا څانګه د قرآني زده کړو او د اسلامي فعالیتونو د څارنې لپاره جوړه کړې ده.

۱۲. **المجاهدون څانګه)د مجاهدینو د خوندیتوب برخه **:(رسول الله ﷺ به پخپله مجاهدین غوره کول .نن دا کار 'نیشنل کیډټ کور 'ته ورته دی .دا څانګه د مجاهدینو د ثبت او د هغوی د وړتیاوو د ارزونې کار کوي.

۱۳. **گه)د کورنیو د ساتنې برخه **:(رسول الله ﷺ به پخپله د شهیدانو د کورنیو پوښتنه کوله .نن سبا 'سېنا کلیان سنګستها) 'د◌ا◌ن الاهل څ .پوځي هوسایني اداري (دا کار کوي .دا څانګه د نظامي منسوبینو د کورنیو د اوسېدو، تعلیم، روغتیا او مالي مرستو مسؤلیت لري.

تاسو د افغانستان د اسلامي امارت لپاره يو خورا سيستماتيک او مدون اداري جوړښت وړاندې کړی دی .د پورتنۍ بڼې له مخې، وزارتونه د يو تمدن او ولس ترمنځ د نښلونکي پله حيثيت لري.

دلته د يادو دوو مهمو مراجعو پښتو ژباړه او وضاحت وړاندې کېږي:

د اسلامي حکومت د وزارتونو لومړنۍ کاري تګلاره

۱. د اجتباء وزارت)د شورا د غړو/وزيرانو د ټاکلو او ځارنې وزارت(:

دا وزارت به لاندې دندې پر غاړه لري:

* د قرآن او سنتو له مخې به د شورا وړ او مستحق غړي ټاکي.

* له جوماتونو ځخه نيولې تر دولتي کچې پورې به د شورا کميټې جوړوي او ځارنه به پې کوي.

* د شورا د غړو لخوا د فرايضو د سرته رسولو په اړه به معلومات او ډيټا ساتي.

* هغه غړي چې عمر پې له ۱۰۰ کلونو پورته وي او يا د کار وړتيا نلري، متقاعد)ريټايرډ (کوي به پې.

* متقاعد شوي وزيران به د سلاکارانو)مشاورينو (په توګه ګماري.

* د مسؤليت له منلو وړاندې يا وروسته به د شورا پر غړو د حج يا عمرې ادا کول يقيني کوي.

* په ټولنه کې د امامانو او مؤذنينو لخوا د امير)د شورا غړي/ناظم (په توګه د دندو د ترسره کولو ځارنه کوي.

* د اجتباء وزارت به په مستقيم ډول د **اميرالمؤمنين **تر لاربښوونې لاندې کار کوي.

۲. اولی الامر)د ستر امير د مقام دفتر(:

دا دفتر به لاندې صلاحيتونه او دندې لري:

* د هيواد په کچه د ځانګړو اجازو او د رياست د لوړو فرمانونو صادرول.

* د ستر امير د خپلې ځانګړې استخباراتي ځانګې "**المرصد **"اداره کول)دا د ټولو ځواکونو ګډه استخباراتي شبکه ده(.

* د شورا د ټولو غړو)وزيرانو (د فعاليتونو کنټرول او د ټولو مالي تخصيصاتو)پيسو (منظوري ورکول.

۱. د اسوة حسنه وزارت)د فرايضو او سننو چارو وزارت(:

دا وزارت به په ټولنه کې د نبوي سنتو د راژوندي کولو او د فرايضو د اقامې لپاره لاندې دندې ترسره کوي:

* د ټولو فرايضو پلي کول، لکه :لمونځ، روژه، او د نارينه وو لپاره تر شنګريو پورته د جامو اغوستل.

* د ټولو نبوي سننو رواجول، لکه :د ږيرې پرېښودل، پېراهن تنبان، خولۍ او پګړۍ اغوستل، پر دسترخوان ډوډۍ خوړل، مصافحه، تسبيح، قرباني او د انګرېزانو لخوا د بند شويو سننو بيا پيلول.

* د اسلامي دولت د ټولو غونډو او کنفرانسونو تنظيمول، لکه :د مفتيانو او علماوو سمينارونه، د حفاظو غونډې او د عامو مؤمنانو لپاره د "دين ته راستنېدو "کنفرانسونه.

* د هر جومات د لمانځه قايمونکی امير)ناظم (به د همدې وزارت تر چتر لاندې کار کوي.

* د ټولو وګړو لپاره د اوو)۷ (ورځو د اوداسه او لمانځه د زده کړې او روزنې تنظيمول.

* د حج او عمرې ادا کوونکو ته ۳۰ سلنه دولتي سبسايډي)مالي مرسته (ورکول.

* په ټولو دفترونو کې د هجري قمري کال کارول يقيني کول.

* د علمي غونډو له لارې جوماتونو او مدرسو ته د استادانو او مدرسينو ګمارل.

* د الهي احکامو د منلو د فضيلت بيانول او په دې اړه د عامه پوهاوي زياتول.

* په سنو کې د اختلافاتو له منځه وړل او د يو واحد اسلامي فکر ترويجول.

:د حکم الله وزارت)د اسلامي قانون او عدليې وزارت(.۲

دا وزارت د قضايي نظام او شرعي قوانينو د پلي کولو مسؤل دی:

* د قاضيانو په توګه د تکړه مفتيانو، محدثينو او فقهاوو ګمارل.

* د "**دارالافتاء) **"د فتوا ځانګې (اداره کول ترڅو د مذهبي اختلافاتو حل راوباسي.

* د قرآن او احاديثو پر بنسټ د اساسي قانون او حقوقي اصولو په اړه څېړنې کول.

* لومړنۍ پريکړې او قضايي چارې د جومات د امامانو له لارې مخته وړل.

* د قرآن کريم د احکامو مطابق د ټولو محکمو د پريکړو څارنه او کنټرول.

* د شرعي حدودو پلي کول :د سود، توهين)شاتم(، شرک، زنا، غلا، قصاص، لواطت او د جنسيت بدلولو په صورت کې شرعي سزاګانې)اعدام، رجم، د ډُرې وهل، د لاس پرې کول (او د "حرابه) "شوکو (سزاګانې نافذول.

:د امر بالمعروف او نهی عن المنکر وزارت)د نېکيو د خپرولو او بديو د مخنيوي وزارت(

۱. د شرابو پلورنځي، فحاشي خانې، د قمار ځايونه او د نشه يي توکو توليد، پلور او کارول به په کلکه بندوي.

۲. د ناروا مينو)عشق(، زنا او له واده بهر اړيکو)پرکيا (د مخنيوي لپاره به اغېزمن ګامونه پورته کوي.

۳. په ښکاره ډول يا په دوکانونو کې د نڅا، سندرو او غير اسلامي ساتېريو)تفريحي (فعاليتونو مخه نيسي.

۴. مزارونو ته د ښځو په ورتګ باندې به بنديز لګوي.

۵. کفري تعويذونه، د مزارونو عبادت)پيري مريدي (او د درواغجنو پيرانو د فعاليتونو په ګډون ټول خرافات له منځه وړي.

۶. مخنثانو)خراجه/هجړو (ته به د هغوی د بدنې جوړښت)نارينه/ښځينه (سره سم د ژوند کولو زمينه برابروي.

۷. د رواني ناروغانو او سوالګرو)ګداګانو (د بيارغونې او درملنې بندوبست کوي.

۸. د قومي او سيمه ييزو شخړو په هوارولو کې به منځګړيتوب کوي.

۹. د نارينه او ښځو نکاح به يقيني کوي او ټولې نکاحګانې به په جوماتونو کې ترسره کېږي.

۱۰. تر ځلورو پورې د ودونو دود به جاري ساتي او د ډله ييزو ودونو)جمعې ودونو (تنظيم به کوي.

۱۱. د کورنيو شخړو هوارول او د مېرمنو د نفقې او حقونو خوندیتوب به يقيني کوي.

۱۲. د طلاق اړوند مسايلو کې به منځګړيتوب او د پريکړې په کولو کې مرسته کوي.

۱۳. له محرم پرته په اوږدو سفرونو باندې د ښځو تګ راتګ کنټرولوي.

۱۴. د مرتدينو)له دينه اوښتونکو (او د درواغجنو پيغمبرانو)لکه قاديانيانو (فعاليتونه به له ټولنې ورکوي.

۱۵. د حيا ساتلو په موخه به د ځانګړو شخصي جامو د پټ پلورلو سيستم رامنځته کوي.

:د فضل الله وزارت)د طبیعي سرچینو چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

۱. د ملي شتمنیو)برښنا، تېل، ګاز (عادلانه وېش به کوي او د اسراف)بې ځایه مصرف (مخه به نیسي.

۲. د باران د اوبو راټولول او د هغوی کارول به زیاتوي.

۳. د کانونو او منرالونو پلټنه به کوي.

۴. له ایران، روسیې، پاکستان، افغانستان او سویلي افریقا څخه به تېل او خوراکي توکي واردوي.

۵. د هېواد د کانونو او طبیعي سرچینو استخراج به کوي او د اسلامي حکمونو سره سم به یې وېشي.

:د ابداع وزارت)د عصري کولو او ساینس چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

۱. د انټرنیټ چټک کنټرول به کوي او فحش محتویات به په بشپړ ډول بندوي.

۲. ټاکي (3G) د انټرنیټ د زیانمنو وړانګو د کنټرول په موخه به تخنیکي معیار.

۳. سیسټمونه رامنځته کوي (Binary) او بایناري (Encryption) د امنیتي ملحوظاتو له امله به د بهرنیو کوډینګونو پر ځای خپل د انکریپشن.

۴. سیسټم کنټرولوي (Hosting) د خپلمنځي اړیکو لپاره به خپلې ویب پاڼې او د هوسټینګ.

۵. د مخابراتي ټاورونو او سیمکارتونو بشپړ کنټرول به کوي.

۶. د کمرو کارول به تر ممکنه حده راکموي.

۷. ټول لابراتوارونه او د څېړنې مرکزونه به اداره کوي.

:د اطعام وزارت)د خوړو د تولید او مرستو چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

۱. په خوړو کې د فارمالین او کیمیاوي سرو کارول به کموي.

۲. د فارمي)برایلر (چرګانو کارول او د بسته بندي شویو)پکټي (خوړو مصرف به راکموي.

۳. د کوچنیو کبانو د ساتنې په موخه به په حوضونو کې د صابون کارول کموي.

۴. د کورنیو څارویو او مرغانو د نسلونو د زیاتوالي لپاره به کار کوي.

۵. د خوړو خوندیتوب به یقیني کوي او په خوراکي توکو کې به د درغلۍ)خلاط (مخه نیسي.

۶. د غلې دانې تولید او پلور به کنټرولوي.

۷. د طبیعي پېښو مدیریت او په بېړني حالت کې به د مرستو رسولو چارې پر مخ بیایي.

۸. د خوراکي توکو په اجزاوو کې به د زیانمنو "ای-نمبرونو () "یا د حرامو جیلاتینونو سرچینې بندوي.

۹. د خوړو پر وارداتو او صادراتو به څارنه کوي.

۱۰. د ځنګلونو ساتنه به کوي او په تللو)وزن (کې به د پوره والي ډاډ ترلاسه کوي.

:د تیجاره وزارت)د سوداګرۍ او راکړې ورکړې چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

۱. په سوداګرۍ کې به دري)۳ (درجې)صغیر/کوچنۍ، متوسط/منځنۍ، کبیر/لویه (پلي کوي.

۲. شرکتونو او ګروپونو سیستم به لغوه کوي او سوداګریزې ټولنې)سینډیکیټونه (به له منځه وړي (Limited) د لمیټډ.

۳. پر زکات ولاړ اقتصادي سیستم به اداره کوي.

۴. د هغو اعلاناتو او محصولاتو پر تولید به بندیز لګوي چې د ښځو یا نارینه وو انځورونه ولري.

۵. به کنټرول راولي (Contractual Production) پر قراردادي تولیداتو.

۶. د اوسپنې، فولادو، سیمنټو، کیمیاوي موادو، ګازو، برښنا او اوبو سوداګري به په خپله اداره کوي.

۷. د انټرنیټ، ټیلیفوني اړیکو، هوایي چلند، اورګاډي او بسونو ټول خدمات او سوداګري به پر مخ بیایي.

۸. د شګو او ډبرو سوداګري به ترسره کوي.

۹. د هېواد لپاره به واردات او صادرات کنټرولوي.

۱۰. د نویو سوداګریزو مرکزونو او بنسټونو جوازونه به ورکوي.

۱۱. د سوداګرۍ لپاره به نوې برخې او فرصتونه رامنځته کوي.

:د شفا وزارت)د درملنې او درملو چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

۱. د سیزرین)جراحي (عملیات به بند یا کنټرولوي او د طبیعي ولادت لپاره به روزنه ورکوي.

۲. ډاکټران مکلف دي چې د سیزرین عملیاتو څخه وړاندې د هغې دقیق او معقول لاملونه په لیکلي ډول بیان کړي.

۳. د ماشومانو او ښځو لپاره به هر ډول واکسینونه بندوي.

۴. د ډاکټرانو او درمل جوړولو شرکتونو ترمنځ پټ ټرونونه منع اعلانوي او له هغو څخه ځارنه کوي.

۵. د درملو او درملنې سیستم د کیفیت د لوړولو لپاره به کار کوي.

۶. واکسینونه او درمل به په لابراتوارونو کې له ازمویلو وروسته تاییدوي.

۷. درملنه به پراخوي او په لومړنیو مرستو کې به تړې ګټه اخلي (Homeopathic) هومیوپیتیک.

۸. ټول روغتونونه به کنټرولوي او د درملنې خدمات به یقیني کوي.

۹. د ولس له اړتیا څخه به په لوړه کچه د ډاکټرانو شتون یقیني کوي.

۱۰. د درملو بیې به کنټرولوي.

۱۱. د نویو روغتونونو، درمل جوړولو شرکتونو او درملتونونو)فارمیسیو (جوازونه به ورکوي.

۱۲. د ناروغانو د شمېر د کمولو لپاره به اړین ګامونه پورته کوي.

:د اموال وزارت)د مالیې او بیت المال چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

.پر سود ولاړ اقتصادي سیستم به له منځه وړي او د پیسو ارزښت به د سرو زرو له معیار سره سموي .۱

.له سوداګرۍ څخه ترلاسه شوې ګټه به د دولت خزانې ته سپاري .۲

.د سود او رشوت له لارې ترلاسه شوې شتمنۍ به په "حرام فنډ "کې جمع کوي .۳

.هر ډول سودي کاروبار به منع کوي او دولتي بانکونه به اداره کوي .۴

.نوي اسلامي اسعار)پیسې (به جاري کوي او د اقتصاد همغږي به رامنځته کوي .۵

.په بیت المال کې د راټولو شویو پیسو حساب او وېش به ترسره کوي .۶

.پر وارداتو، صادراتو او کورنۍ سوداګرۍ به د اسلامي اصولو له مخې جزیه/مالیات راټولوي .۷

.د بې سوده سپما او پانګونې لپاره به نوي بانکي قوانین جوړوي .۸

.د الکترونیکي پیسو)ډیجیټل (او کاغذي پیسو ترمنځ به همغږي رامنځته کوي .۹

.بودیجه به چمتو کوي او په محدودو برخو کې به سبسایډي)مرستې (ورکوي .۱۰

.د جوماتونو مالي امیران)مؤذنان (به د 'اموال 'وزارت تر چتر لاندې فعالیت کوي .۱۱

:د تربیه وزارت)د اسلامي زده کړو چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

.ټول ښوونځي او کالجونه به په دیوبند محوره مدرسو بدلوي او نوي تعلیمي فعالیتونه به پیلوي .۱

.د دیوبند پر بنسټ به په درېیو پړاوونو کې نصاب چمتو کوي او د ټولګیو له مخې به کتابونه ټاکي .۲

.د ښځو لپاره به تر لسم ټولګي پورې تعلیمي پروګرامونه پر مخ بیایي .۳

.د هر ۵-۱۰ کلن ماشوم لپاره به د قرآن کریم او لومړنۍ زده کړې یقیني کوي .۴

.د ۱۱-۱۷ کلونو ترمنځ به عامې زده کړې کنټرولوي .۵

.د ۱۸-۲۰ کلونو ترمنځ به سوداګریزې او مسلکي زده کړې، او د ۲۱-۲۳ کلونو ترمنځ به د لوړو څېړنیزو زده کړو چارې اداره کوي .۶

.ټولو ته به په خپله ژبه د قرآن کریم د پوهولو او زده کړې ورکولو لپاره کار کوي .۷

.د قرآن کریم د عامه پوهاوي)ګنډه شیکښا (پروګرامونه به پر مخ بیایي .۸

ټول د لومړنیو زده کړو مرکزونه به دیني مرکزونه وي؛ ټول ثانوي، لوړ ثانوي او ډیپلوما مرکزونه به عام)ډیپلوما (تعلیمي مرکزونه وي؛ او ټول .۹
.پوهنتونونه او مسلکي بنسټونه به سوداګریز او کاري زده کړو ته ځانګړي وي

:د میراث وزارت)د ځمکې او د شتمنیو د وېش چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

.د فرایضو)میراث (د اصولو مطابق به شتمنۍ وېشي .۱

.هغه کسان چې په ناحقه یې شتمنۍ غصب کړې وي، جرمانه او له هغو ځایونو به یې شړي .۲

.له حرامو لارو ترلاسه شوې شتمنۍ به ضبطوي او پر غریبانو به یې وېشي .۳

.د ځمکې په اړه به ټولې اداري چارې پر مخ بیایي .۴

.بې ځمکې خلکو ته به ځمکې ورکوي .۵

.د هر ډول ودانیو له جوړولو وړاندې به څېړنه کوي او د ودانیو د جوړولو اجازه)نخشې (به ورکوي .۶

د برتانوي ډیزاینونو په پرېښودلو سره به د هېواد مهمې دولتي ودانۍ د شریعت او ستراتیژیکو اړتیاوو له مخې بدلوي؛ لکه :د پارلمان ودانۍ به د .۷
.مرکزي جامع جومات په توګه کاروي

:د سبیل وزارت)د مواصلاتو او ترانسپورت چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

۱. د سړکونو د تګ راتګ لوری به ښې لاس ته کوي، په وسایطو کې د 'کلمې 'او په دروازو کې د 'ماشاء الله 'لیکل به پلي کوي.

۲. د ښځو لخوا د وسایطو پر چلولو او په موټرسایکلونو پر سپرېدو به بندیز لګوي او د هغې پلي کول به یقیني کوي.

۳. له ماښام وروسته د وسایطو پر تګ راتګ او د ټولو مراسمو پر وخت به کنټرول راولي.

۴. د اورګاډي او سیندونو له لارې د توکو لېږدول به زیاتوي.

۵. د سړکونو او هوایي ډګرونو اړوند پرمختیایي چارې به پر مخ بیایي.

۶. د سړکونو اړوند د هر ډول جوازونو او تاییدیو ورکول به ترسره کوي.

۷. د ښارونو نومونه به بدلوي)د ښارونو نومونه به بدلوي: د جوماتونو ښار ډاکه به په 'مسجد آباد 'بدلوي(.

۸. نوي پلونه به جوړوي.

۹. په ټولو بازارونو کې به د سي این جي)رکشاوو (لپاره تمځایونه)ټررمینالونه (جوړوي.

۱۰. پر سړکونو جوړ شوي بازارونه به بیا تنظیم او رغوي.

:د مهاجر وزارت)د کډوالو او چاپېریال ساتنې چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

۱. د مظلومو مسلمانانو ته به پناه ورکوي او هغوی به بیا میشتوي.

۲. د **اهل الذمه) **غیر مسلمو (لپاره به جلا تعلیمي سیستم یقیني کوي او د هغوی د حقوقو ساتنه به کوي.

۳. د کډوالو د ستونزو حل او د شړل شویو کسانو د بېرته راستنېدو له بهیر څخه به څارنه کوي.

۴. له پولیټین)پلاستیکي کڅوړو (څخه د پاک چاپېریال او له ککړتیا څخه د پاکو فابریکو د جوړولو لپاره به فعالیتونه پر مخ بیایي.

۵. په کورونو کې د کثافاتو د مدیریت په موخه به د لومړنیو زده کړو ټولو زده کوونکو ته روزنه ورکوي؛ لکه :د چاکلېټو کوچني کاغذونه باید چېرته کېږدي او څنګه یې د پخلي په چارو)اور (کې وکاروي.

۶. هر کال به د سپلابونو او د سیندونو د غاړو د تخریب مخنیوي لپاره د دایمي بندونو جوړولو او د سیندونو د کېندلو)پاکولو (چارې ترسره کوي.

۷. د اقلیمي بدلون د اغېزو کمولو لپاره به د غرونو ساتنه کوي او د نیالګیو اېښودلو کمپاینونه به تنظیموي.

:د امارت المساجد وزارت)د جوماتونو د شورا او ټولنیزې پراختیا چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

۱. په جوماتونو کې د برتانوي دورې استبدادي صدارتي)کمیټ (سیستم ختمول او پر ځای یې د اسلامي شورا سیستم پلي کول.

۲. د اونۍ د لومړۍ ورځې)جمعې مبارکې (لپاره بشپړ چمتووالی نیول.

۳. د جمعې په ورځ بشپړه او د پنجشنبې په ورځ نیمه ورځ عمومي رخصتي اعلانول.

۴. کاري ساعتونه به له فجر)بامداد (څخه تر عصر پورې ټاکل کېږي.

۵. د جوماتونو امامان به زکات او عشر راټولوي.

۶. د قرآن کریم د ارشاداتو مطابق د زکات او عشر مصرفول یقیني کول.

۷. ولس به په منظمه توګه د لمانځه، روژې او مذهبي مراسمو په ادا کولو کې هڅول کېږي.

۸. په تعلیمي ادارو، ټرانسپورټ، پارکونو، ورزشي ځایونو او کارځایونو کې به د نارینه او ښځو ترمنځ د جلاوالي)تفکیک (سخت اصول پلي کېږي.

۹. د سرپرست)ولي (له اجازې پرته به پر نکاح کولو بندیز لګوي.

۱۰. د جومات امیر)امام صاحب(، مرستیال امیر)سماجي (او د پراختیا امیر)سماجي (به د 'امارت المساجد 'وزارت تر چتر لاندې کار کوي.

:د اصلاح وزارت)د عامه اداري چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

١. د فساد او سود د مخنيوي په موخه به پر دولتي چارواکو څارنه کوي.

٢. د نارينه وو د وزګارۍ د له منځه وړلو لپاره به په دندو بوختې ښځې له کارونو ګوښه کوي.

٣. د ښځو پر ځای به د هغوی نارينه سرپرستانو ته د کار زمينه برابروي.

٤. د اسلامي حکومت لپاره به مؤمن، نارينه او تکړه کارکوونکي په دندو ګماري.

٥. د مالک او مزدور ترمنځ شخړې به هواروي او اسلامي کاري پاليسي به پلي کوي.

٦. د هېواد د ټولو مسلکي، غير مسلکي او ېېکاره نارينه وو يو ليست به چمتو کوي او د وړتيا له مخې به ورته کارونه ورکوي.

٧. د مدرسو طالبان او عام ځوانان به په عصري ميخانيکي او انجينري کارونو کې مهارت لرونکي روزي.

٨. په ټولو فابريکو کې به د لمانځه لپاره ټاکلې وقفه يقيني کوي.

:د تبليغ وزارت)د کلتور او خپرونو چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

١. اسلامي تاريخي ويډيوګانې به خپروي.

٢. بدني سپورتونه او د قرآن کريم سيالۍ به تنظيموي.

٣. سورة الرحمن به د ملي سرود په توګه پلي کوي.

٤. د غونډو د پيل او پای لپاره به سورة الفاتحه او دعای قنوت پلي کوي.

٥. په لوډسپيکرونو کې به د اذان او قرآن تلاوت پرته د نورو مذهبي کتابونو لوستل يا د موسيقۍ وسايل منع کوي.

٦. د اسلامي حکومت د فعاليتونو پلانونه او احصايې به راټولوي.

٧. ټولې خبرې رسنۍ به کنټرولوي.

:د مرصوص وزارت)د وسله والو مجاهدينو چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

١. روزنه چمتو کوي (paramilitary) د اوولس)١٧ (کلنو ځوانانو لپاره به دري)٣ (مياشتنۍ نيمه نظامي.

٢. د جهاد د جذبې او عبادت لپاره به په اونۍ کې د يوې)١ (شپې شب‌ګذاري)تر سهاره عبادت (يقيني کوي.

٣. په بېړنۍ حالت کې به د مدرسو د طالبانو لخوا د نظامي ځواکونو د دندې ترسره کول يقيني کوي.

٤. د هېواد د ځمکنۍ بشپړتيا، حاکميت او امنيت ساتنه به کوي.

٥. د هېواد د امنيت لپاره به پوځ اداره کوي او د کافرانو پر وړاندې به عمليات ترسره کوي.

٦. د هېواد د ځمکنيو او اوبو د پولو)سرحدونو (د ساتنې لپاره به کلک پېره داري او نظارت يقيني کوي.

٧. پر بهرنيو هېوادونو د تکې کمولو لپاره به په خپله ټکنالوژۍ د نظامي تجهيزاتو او مهماتو د جوړولو فابريکې جوړوي.

٨. د بهرنيو دښمنانو له هکنګ (hacking) يا ډيجيټل بريدونو څخه به د دولت معلومات ساتي.

:د ساف وزارت)د کورنیو چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

۱. د مسلمانو اتباعو د ځان او مال ساتنه او کورنۍ امنیت به یقیني کوي.

۲. په بېړنۍ حالت کې به د مدرسو د طالبانو لخوا د پولیسو د دندې ترسره کول یقیني کوي.

۳. د ډیموکراتیک حکومت د امنیتي ځواکونو کاري اعتصاب)د دندې پربښودل (به یقیني کوي.

۴. له ارتیا پرته به له کوره د ښځو او ماشومانو د وتلو کنټرول پر غاړه لري.

۵. د هیواد دننه به ټول مجرمین بندي کوي او د هغوی د قضایې چارو په پر مخ وړلو کې به مرسته کوي.

۶. د هیواد د ټرافیکي ګڼې ګوڼې مخنیوی او پاکوالی به یقیني کوي.

۷. ټول شکایتونه به په رسمي ډول ثبتوي.

۸. په هرو لسو)۱۰ (ورځو کې به له ګودامونو)آړتونو (څخه د توکو ایستل یقیني کوي)د احتکار مخنیوی(.

۹. د اوسني حکومت د ټولو وزارتونو، ځانګو او ادارو د چارواکو معلومات به ساتي او د هغوی پر تګ راتګ به سخت استخباراتي نظارت کوي.

۱۰. بندیان به د دیني زده کړو او حرفوي زده کړو له لارې اصلاح کوي.

۱۱. د اور وژنې او بېرنیو ژغورنې عملیاتو لپاره به په هره ولسوالۍ کې پیاوړې ژغورونکې ډلې جوړوي.

:د مرسلین وزارت)د بهرنیو چارو وزارت (به لاندې دندې پر غاړه لري

۱. له کافري هېوادونو سره د اړیکو په برخه کې به د صحابه کرامو)رض (تګلاره تعقیبوي.

۲. د قاچاقو د مخنیوي په موخه به د حوالو (Remittance) لېږل کنټرولوي.

۳. د بهرنیو شرکتونو سوداګریز فعالیتونه به تنظیم او کنټرولوي.

۴. د هېواد د ګټو لپاره به له نورو هېوادونو سره ښه لابېل ټرونونه لاسلیک کوي.

۵. د عربي هېوادونو د پانګونې د زیاتوالي لپاره به هڅې کوي.

۶. له هېواده بهر د مېشتو وګړو)پروادې (د روزنې او پراختیا لپاره به پروګرامونه پر مخ بیایي.

۷. د مسافرو وګړو هوساینه او په بهر کې د کاري فرصتونو برابرول به یقیني کوي.

۸. منځني ختیځ ته د ماهرو کاري ځواکونو د لېږلو په موخه به عربي ژبې ته لومړیتوب ورکوي.

۹. هېواد ته د بهرنیو ادارو ننوتل او د هغوی پاتې کېدل به کنټرولوي.

۱۰. سفارتونه به اداره کوي او د صادراتو او وارداتو لپاره به نوې لارې جوړوي.

د اسلامي حکومت لومړنۍ لارښوونې)بېړنۍ اعلاميه(

د افغانستان اسلامي امارت د پې امنيتي، اقتصادي کړکېچ، د تعليمي نظام د پاشل کېدو، ټولنيز ګډوډۍ او مذهبي اختلافاتو څخه د هېواد د ژغورلو په موخه، د اسلامي تمدن پر بنسټ لومړنۍ لارښوونې وړاندې کوي .ان شاء الله، هيله ده چې د دې لارښوونو مطابق د هېواد اداره کول به ملت د قرآن کريم د ارشاداتو لور ته بوځي.

:د اسلامي حکومت لومړنۍ لارښوونې

:د امنيت اړوند لارښوونې***

١. ټولو ديندارە مسلمانانو ته امر کېږي چې د اسلامي حکومت د لارښوونو مطابق عمل وکړي.

٢. د ډيموکراتيک حکومت د اوامرو منل به د اسلام سپکاوی يا بغاوت وګڼل شي.

٣. د اسلام د سپکاوي يا بغاوت له امله چې د کوم کس ځان او مال ته زيان ورسيږي، اسلامي حکومت به پې مسؤل نه وي.

٤. ټولو امامانو او مؤذنانو ته امر کېږي چې په ټولنه کې د امير)غړي (مسؤليت ترسره کړي.

٥. د هېواد په بېړني حالت کې د ټولو قومي مدرسو طالبانو ته امر کېږي چې د نظامي ځواکونو په څېر د هېواد امنيت وساتي.

٦. د هېواد په بېړني حالت کې د ټولو دولتي مدرسو طالبانو ته امر کېږي چې د پوليسو په څېر دندې ترسره کړي.

٧. د الهي عدالت د ټينګښت په موخه د ټولو قومي مدرسو مهتممانو ته امر کېږي چې د قاضي القضات)مشر قاضي (دنده پر غاړه واخلي.

٨. د هدفي وژنو، ورکېدو او قتلونو د مخنيوي لپاره په هېواد کې د ټولو بهرنيو ادارو ننوتل او پاتې کېدل منع اعلان شول.

٩. د امنيتي ملحوظاتو له امله د ښځو لخوا د وسايطو چلول منع شول.

١٠. ماشومانو او ښځو ته امر کېږي چې د دوه څرخي وسايطو)موټرسايکل او نورو (له سپرېدو ډډه وکړي.

١١. ټولو ښځو او ماشومانو ته امر کېږي چې له اړتيا پرته له کورونو څخه بهر ونه وځي.

١٢. د ډيموکراتيک حکومت ټولو نظامي، نيمه نظامي او پوليسو ته امر کېږي چې له خپلو دندو لاس واخلي)کاري اعتصاب وکړي(.

١٣. د زکات د سمې کارونې په موخه امر کېږي چې ټول زکات دې د جومات امام ته وسپارل شي.

١٤. ټولو امامانو ته امر کېږي چې د صدقاتو او زکات مالونه د قرآن کريم له حکمونو سره سم مصرف کړي.

١٥. ټولو سوداګرو او هغو کسانو ته چې زکات پرې فرض دی، امر کېږي چې خپل بشپړ زکات ادا کړي.

١٦. ټولو ډاکټرانو ته امر کېږي چې د سيزرين)جراحي (عمليات تر ترسره کولو وړاندې د هغې دقيق لامل په ليکلي ډول بيان کړي.

١٧. امر کېږي چې د ملګرو ملتونو لخوا ماشومانو او ښځو ته ورکول کېدونکي ټول واکسينونه دې بياځلي په لابراتوارونو کې وڅېړل شي.

١٨. امر کېږي چې د نکاح، محفلونو او عامه غونډو په ګډون ټول مراسم دې تر ماښام وړاندې پای ته ورسيږي.

:د اقتصاد د بیارغونې لارښوونې

۱. په هېواد کې د دوه ډوله (ډیجیټل او کاغذي) اسعارو د شتون له امله، په اقتصاد کې د همغږۍ په موخه امر کېږي چې هغه کسان چې د سود، رشوت او ناروا لارو د سوداګریزو بنسټونو او شتمنیو خاوندان شوي، خپله شتمني دې د حکومت "حرام فنډ" ته وسپاري.

۲. امر وشو چې ټولې حرامې پیسې (سود، رشوت او له ناروا لارو ترلاسه شوې پیسې) دې په غریبانو وویشل شي.

۳. له لېږلو څخه د ډډه کولو امر وشو؛ که نه نو ډیموکراتیک حکومتونه به ستاسو حوالې (Remittance) له اړتیا پرته د بهرنیو اسعارو یا حوالو امریکا ته قاچاق کړي.

۴. د اسلامي حکومت د نویو اسعارو (پیسو) د کارولو امر وشو.

۵. هر ډول سودي کاروبار منع اعلان شو.

۶. ټولو بهرنیو شرکتونو ته له هېواده د وتلو امر وشو.

۷. د تولیدي بنسټونو د زیاتوالي په موخه، ټولې قراردادي تولیدي چارې د بندولو امر وشو.

۸. ټولو ګودام لرونکو (آړت لرونکو) ته امر وشو چې په هرو ۱۰ ورځو کې خپل ذخیره شوي توکي بازار ته وباسي.

۹. ډیموکراتیک حکومت ته د هر ډول غلې دانې پلورل بند اعلان شول.

۱۰. د نارینه وو د وژنګارۍ د له منځه وړلو په موخه، هغو ښځو ته چې خاوندان یا پلرونه لري، له دندو د ګوښه کېدو امر وشو. په دویم پړاو کې، هغه ښځې چې نکاح یې نه ده کړې (پېغلې، کونډې، طلاق شوې)، له دندو د ګوښه کېدو امر وشو؛ یا دې د ښځو نارینه سرپرستانو ته دندې ورکړل شي.

:د تعلیمي پالیسۍ د اصلاح لارښوونې

۱. د مسلم ایډیال د بیا رغونې په موخه، په ټولو غونډو کې د خالق د یاد لپاره د سورة الرحمن لومړي ۱۳ ایتونه تلاوت کېږي، چې د ملي سرود په توګه به ګڼل کېږي. غونډه به په سورة الفاتحه پیلېږي او په دعای قنوت به پای ته رسېږي، چې د لوړې شپت (د کلمو په توګه به ګڼل کېږي.

۲. د غوښتنو او ازادۍ د کنټرول په موخه، ټولو ښځو ته تر لسم ټولګي پورې د زده کړو کولو امر وشو.

۳. د غړي پیروانو د کمولو په نیت، امر وشو چې ټول ښوونځي او کالجونه دې په دیوبند محوره مدرسو بدل شي.

۴. د زده کړو د کیفیت د لوړولو لپاره ټولو تعلیمي ادارو ته امر وشو چې خپل فعالیتونه د قومي مدرسو د تعلیمي نصاب له مخې پر مخ یوسي.

۵. په لندمهاله توګه د بندولو امر وشو (Study Tours) ټول تعلیمي سفرونه.

:د بې حیایي له منځه وړلو او د ټولنیز اصلاح لارښوونې

۱. د هغو ټولو اعلاناتو او محصولاتو له جوړولو څخه د ډډه کولو امر وشو چې د ښځو انځورونه ولري.

۲. امر وشو چې د ښځو د ځانګړو (شخصي جامو پلورل باید په پټه او خوندي توګه ترسره شي.

۳. د حرامو د بندولو په موخه، د هر ډول بیوټي پارلرونو، د شرابو بارونو، فحاشي خانو، کنسرتونو، د قمار ځایونو، سینماګانو او نندارغالو د تړلو امر وشو.

۴. د بې حیایي د له منځه وړلو او د امنیت ساتلو په نیت، ټولو ښځو ته په بورقه (چادري) کې د حجاب کولو امر وشو.

۵. ته په (3G) بیه ۱ افغانۍ او د موبایل انټرنیټ خدمتونه ۳جي (Voice Call) د انټرنیټ د زیانمنو شعاعو د کمولو لپاره، د موبایل غږیزو اړیکو راتیټولو سره د هغو د بیو د لوړولو امر وشو.

۶. له ټولنې څخه د ناروا مینو، زنا او له واده بهر اړیکو د ورکولو لپاره، امر وشو چې ټولې ښځې باید تر ۲۰ کلنۍ پورې په نکاح شي.

۷. د نامشروع اړیکو او فحاشي د خپرېدو د مخنیوي لپاره، له محرم پرته د نارینه او ښځو یوځای ګرځېدل منع اعلان شول.

۸. د واده په مراسمو کې د نڅا، سندرو او هر ډول موسیقۍ له وسایلو څخه د لیرې پاتې کېدو امر وشو.

۹. له ټولو نارینه وو څخه هیله وشوه چې پر مخونو ږیرې ولري او پېراهن تنبان (سنتي جامې) (واغوندي.

.له ټولو کورونو، دوکانونو او دفترونو څخه غوښتنه وشوه چې په خپلو ځایونو کې "ماشاء الله "ولیکي .۱۰

.مخنټانو)هجرو (ته امر وشو چې نارینه د نارینه وو په څېر او ښځینه د ښځو په څېر ژوند وکړي .۱۱

زمور د هېواد د ولایتونو)زونونو (پې مانا نومونه بدل او دا لاندې اسلامي نومونه پرې کېښودل شول :له ډاکه څخه مسجد آباد، له چټګرام څخه .۱۲ اولیاء آباد، له راجشاهي څخه برکت پور، له کهولنا څخه توحید آباد، له سلیټ څخه پیر پور، له بریسایل څخه بحرین، له رنګپور څخه رحمت پور او .له میمن سینګ څخه حقاني

:د مذهبي اصلاحاتو لارښود)فرمانونه(

.پر هغو ټولو کسانو چې لمونځ فرض دی، امر کېږي چې لمونځونه په پابندۍ سره ادا کړي .۱

.پر هغو ټولو کسانو چې روژه فرض ده، امر کېږي چې د روژې مبارکې میاشتې روژې ونیسي .۲

.ټولو مسلمانانو ته لارښوونه کېږي چې یو بل ته د نېکۍ امر وکړي او له بدیو څخه پې منع کړي)امر بالمعروف او نهي عن المنکر(.۳

.له شرک څخه د ژغورنې په موخه امر کېږي چې ټولې ښکاره مجسمې او تندیسونه لرې کړل شي .۴

څرنګه چې د مسلمانانو د اونیزې غونډې او اجتماع ورځ جمعه ده، نو امر کېږي چې په ټولو کلیزو)کالیندرونو (کې د اونۍ لومړۍ ورځ جمعه وټاکل .۵ .شي او چاپ شي

پرېکړه شوې چې په لوډسپیکرونو کې یوازې د اذان او قرآن کریم غږ پورته شي؛ د ساز او سرود د وسایلو او د نورو مذهبي کتابونو له لوستلو دې .۶ .ډډه وشي

.د الهي عدالت د ټینګښت په نیت، ټولو امامانو ته امر کېږي چې د سیمې لومړنۍ قضایي پرېکړې او منځګړیتوب په خپله په جومات کې ترسره کړي .۷

.د الله تعالی د حکمونو د پلي کولو لپاره ټولو محکمو ته امر کېږي چې خپلې پرېکړې په بشپړ ډول د قرآن کریم له مخې وکړي .۸

.پر ټولو هغو کسانو چې حلاله ګټه وته او مالي وس لري، امر کېږي چې د حج فریضه ادا کړي .۹

.په ټول افغانستان کې لواطت)همجنس بازي(، د جنسیت بدلول او له واده بهر نامشروع اړیکې)پرکیا (په کلکه منع او حرام اعلان شول .۱۰

.په ټولو جوماتونو کې د استبدادي اداري سیسټم)صدارتي/کمیټې سیسټم (پر ځای، د اسلامي شورا سیسټم پلي کول لازمي دي .۱۱

.ټولو جیدو علماوو ته امر کېږي چې له لازمې څېړنې او تحقیق وروسته ولس ته ښکاره بیانونه او تبلیغ وکړي .۱۲